

Ehkäisevä päihdetyö ja päihdetilanne Tampereella

raportointi & tilannekatsaus

TAMPERE.
FINLAND

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 13.11.2025

Johanna Heine, Ehkäisevän päihdetyön
koordinaattori

PÄIHDETYÖ		
Ehkäisevä päihdetyö		Korjaava päihdetyö
yleinen ehkäisy	riskiehkäisy	päihdehoito

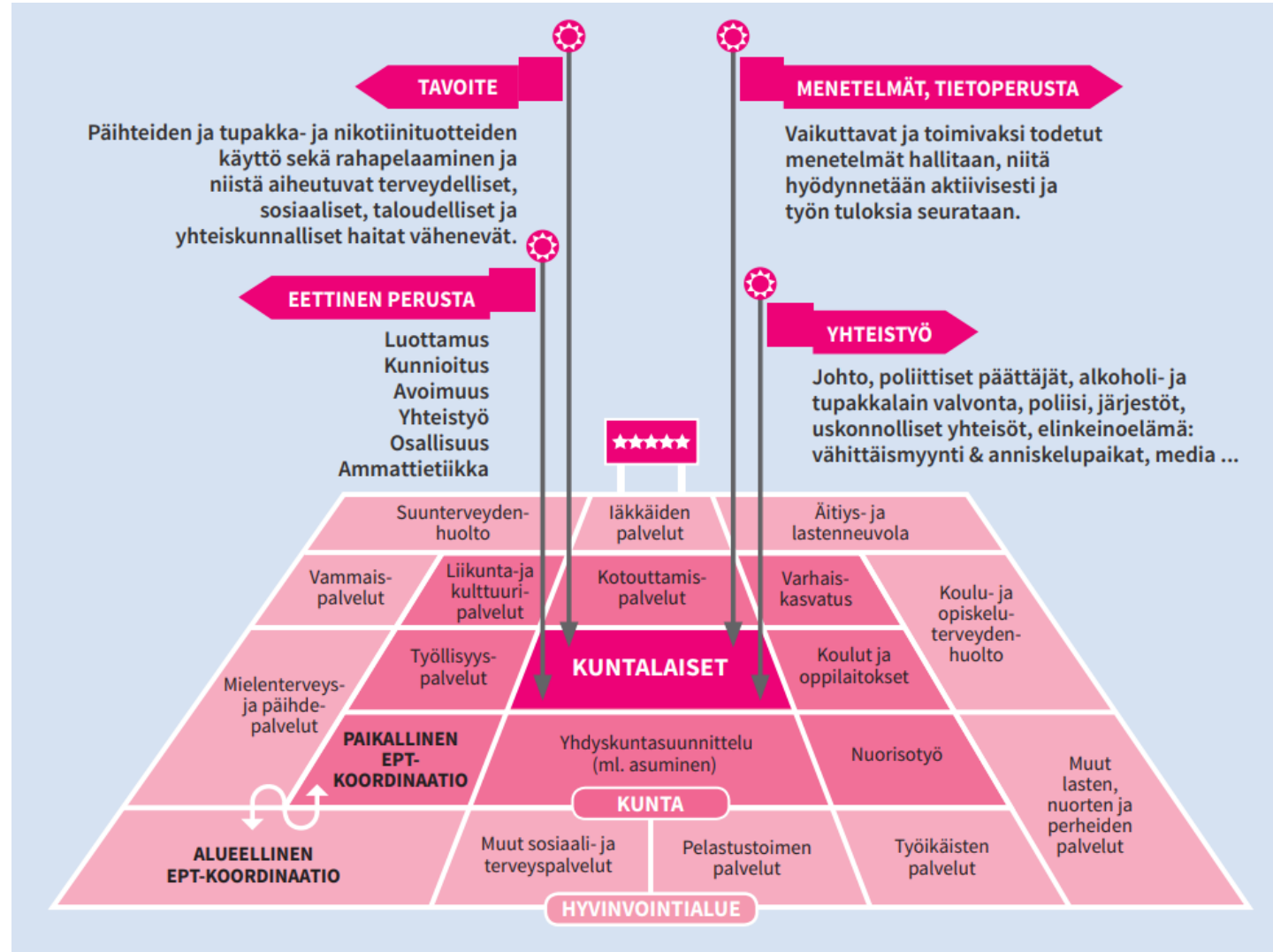
*Päihdetyön tavoitteenasettelu ja ehkäisyn taso.
Preventiimi 2012*

Ehkäisevällä päihdetyöllä pyritään ehkäisemään ja vähentämään päihteiden käyttöä vaikuttamalla päihteiden saatavuuteen ja hintaan, päihteitä koskeviin tietoihin ja asenteisiin sekä päihteiden käyttötapoihin. Ehkäisevän päihdetyön keinoin vaikutetaan myös päihteiden ongelmakäyttöä synnyttäviin olosuhteisiin sekä sitä tukevaan kulttuuriin. Ehkäisevä päihdetyö on kokonaisuus, johon kuuluu **yksilöiden terveyttä suojaavat toimet, objektiivisen tiedon välittäminen, yhteisön arvoihin ja normeihin vaikuttaminen sekä kehittämistyö.**

Ehkäisevässä päihdetyössä tarkastellaan erilaisten päihteiden käyttöä ja niistä syntyvien haittojen yhteyttä terveyteen ja hyvinvointiin. Siinä myös arvioidaan, mitä tarvitaan päihdehaittojen ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen toteamiseen ja mikä on niiden suhde hoitoon. Työn vaikuttavuutta arvioidaan eri näkökulmista ja pyritään valitsemaan vain vaikuttavia keinoja ja työmenetelmiä. (STM 2002)

Korjaava päihdetyö tarkoittaa sellaisia palveluita, jotka kohdistuvat ilmenneisiin päihdehaittoihin, ongelmakäyttöön sekä päihderiippuvuuteen kohdistuvia hoito- ja kuntoutuspalveluita, päihdeongelmien uusiutumisen ehkäisyä tai ongelmakäytön ja päihderiippuvuuden haittojen vähentämistä ja niiden pahenemisen ehkäisyä. Korjaavalla päihdetyöllä on omat päihdepalvelujen laatusuosituksset (STM 2002)

Ehkäisevän päihdetyön laadukas kokonaisuus ja työnjako

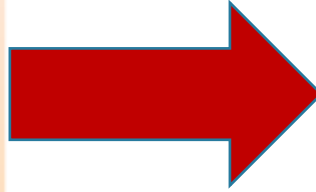

Ehkäisevän päihdetyön roolit Tampereella:

Toimielin

- Pystyy käyttämään riittävän laajasti päätösvaltaa ehkäisevän päihdetyön tavoitteiden edistämiseksi.
- Varmistaa kunnan eri hallinnonalojen sekä hyvinvointialueen ja sen sosiaali- ja terveydenhuollon välisen yhteistyön.
- Arvioi säännöllisesti ehkäisevän päihdetyön lakisääteisten tehtävien ja toimintasuunnitelman toteutumista kunnassa ja linjaa sen pohjalta eri hallinnonaloilla tehtävää ehkäisevää päihdetyötä.
- Varmistaa yhteyden kunnan toiminnan ja talouden suunnitteluun ja huolehtii ehkäisevälle päihdetyölle riittävät resurssit.

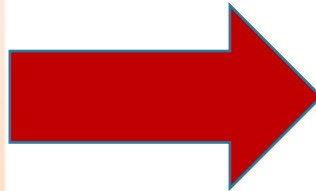

Lakisääteinen toimielin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Monialainen työryhmä

- Kokooa yhteen laissa mainittujen ehkäisevän päihdetyön toimijoiden asiantuntemusta ja työtä kunta- tai seututasolla.
- Sopii vetovastuusta, tehtävistä ja työnjaoista kirjallisesti.
- Kokoonntuu säännöllisesti vuosittaisen suunnitelman pohjalta ja seuraa ja raportoi tehtyä työtä.

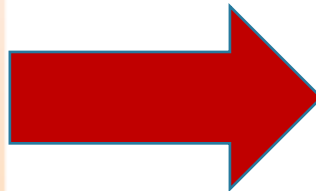

Monialainen koordinaatioryhmä

Koordinaatiosta vastaava

- Koordinoi tehtävää työtä riittävästi resursoituna ja selkeällä toimenkuvalla.
- Edistää osaltaan ehkäisevän päihdetyön suunnitelmassa asetettuja tavoitteita ja toimia.
- Luo mahdollisuuksia yhteistyölle ja yhteisille toimille ehkäisevässä päihdetyössä.
- Pyrkii edistämään ehkäisevää päihdetyötä vaikuttamalla päätöksentekoon ja julkiseen keskusteluun.

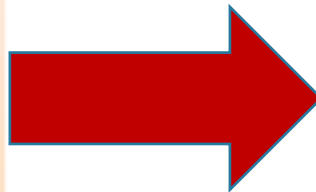

Ehkäisevän päihdetyön koordinaattori

Toimintaa ohjaava suunnitelma

- Sisältää eri ehkäisevän päihdetyön sisällöt ja ikäryhmät huomioivan päihde-, tupakka- ja rahapeliolojen kuvauksen.
- Sisältää kuvaukseen pohjautuvat tavoitteet tuleville vuosille.
- Sisältää kansallisiin suosituksiin ja tutkittuun tietoon perustuvat toimet, joilla tavoitteita saadaan edistettyä.
- Vastuuttaa toimijat valittujen toimien toteuttamiseen.
- Määrittää tulos- ja prosessimittarit, joilla onnistumista seurataan vuosittain.

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma sisältyy hyvinvointisuunnitelmaan. Ept-koordinaation vuosikelloon kootut toimenpiteet ja vuosittainen päihdetilannekatsaus.

Ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin tehtäviä:

1. Tiedon hyödyntäminen ja suunnittelu

- Seuraa ja tulkitsee kuntatason tietoa yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa
- Hyödyntää tietoa toiminnan suunnittelussa ja seurannassa

2. Asiantuntijarooli ja menetelmät

- Tukee päätöksentekoa ja tietoperustaista toimintaa
- Sopii ja toteuttaa toimivia menetelmiä (esim. Pakka)
- Varmistaa yhtenäiset käytännöt (esim. päihdekasvatus, puheeksiotto)

3. Koordinointi ja verkostotyö

- Koordinoi toimielimiä työryhmiä
- Sitouttaa toimijoita ja edistää yhteistyötä paikallis- ja aluetasolla
- Tukee osaamisen vahvistamisessa

4. Viestintä ja osallistaminen

- Viestii päihde-, tupakka- ja rahapelioloista
- Tiedottaa riskeistä
- Osallistaa asukkaita ja huomioi haavoittuvat ryhmät

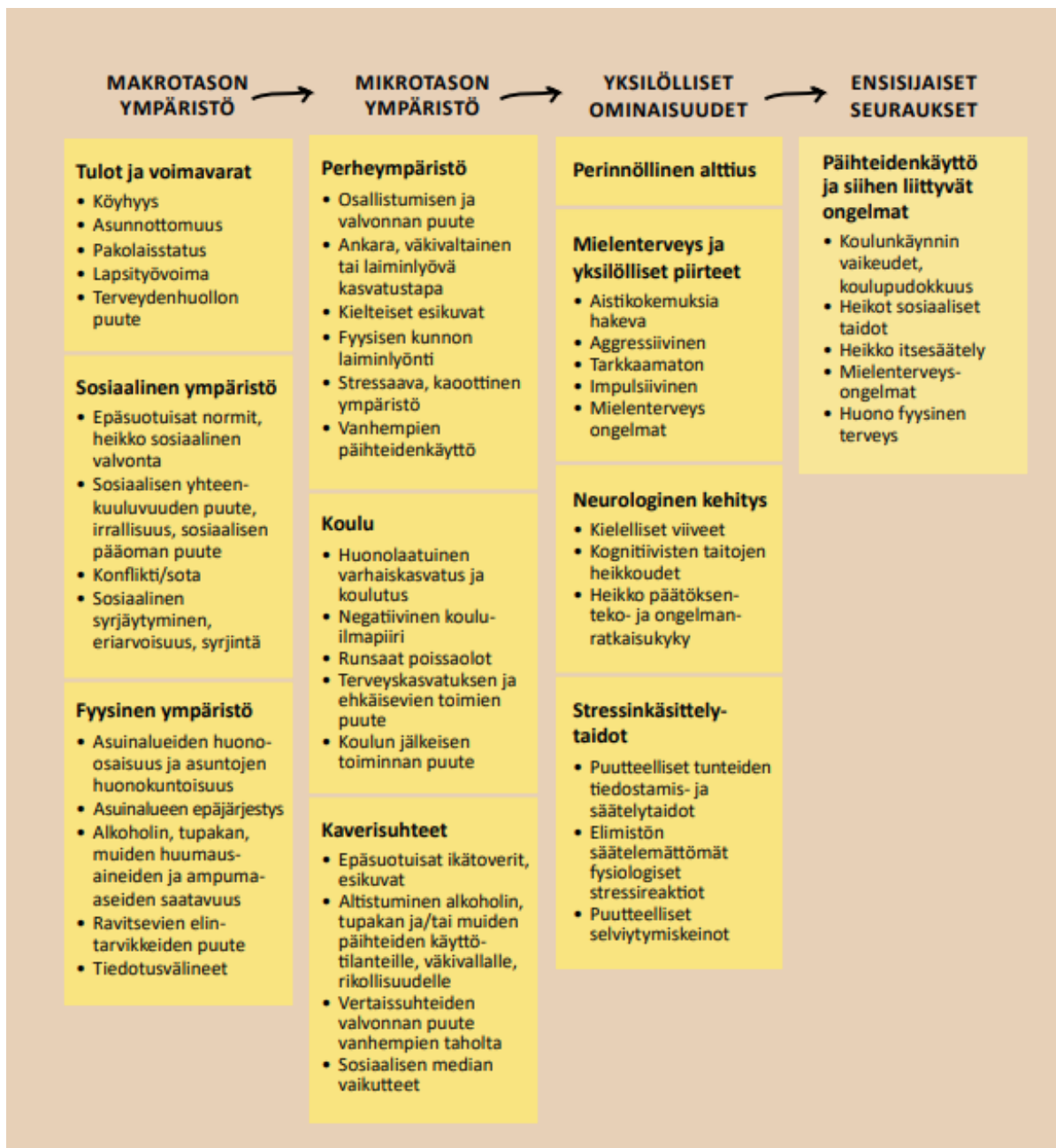
Alkoholilupalausuntopyynnöt: AVIn alkoholitarkastaja arvioi, onko tarpeen pyytää lausuntoa ehkäisevän päihdetyön näkökulmasta. Lausunto tarkoittaa tiedonantoa kunnasta, paikallista näkemystä ja tietämystä mahdollisista alkoholihaitoista

Ehkäisevä päihdetyö verkostotyönä

- Koordinaatiovastuu: ept-koordinaatioryhmä, Ehkäpä verkosto, Nikotiiniton verkosto
- Jäsenyydet ja työryhmät: Tampereen kaupungin hyvinvointityöryhmä, Tampereen kaupungin keskustaturvallisuuden työryhmä, Opiskelijoiden arjen palvelut ja hyvinvointi foorumi, Pirhan hyvinvointikoordinaattorien verkosto ja ept verkosto, Pakka- toimintamallin alueelliset kysyntä ja tarjontatyöryhmät, Euro Cities Substance abuse prevention, ohjausryhmät

Ehkäisevän päihdetyön tavoitteita

Lapsuuden aikaiset haitalliset kokemukset ACEs,

- kasautuminen-> yhteydessä päihdekäytön riskiin, mutta myös moneen hyvinvointitekijään
- Lapseen kohdistuva (fyysinen, psyykinen, seksuaalinen) väkivalta
- Laiminlyönti (fyysinen, psyykinen)
- Perheen monimuotoiset ongelmat mm. vanhempien ero, väkivalta, päihteiden käyttö, mielenterveyden ongelmat, vankeustuomio -> mitä pidempikestoinen tapahtuma ja mitä läheisempi trauman aiheuttanut lapselle on, sitä voimakkaampi stressivaste.

Päihteiden käytölle altistavia ja suojaavia tekijöitä: TAMPERE. FINLAND

Päihteiden käytölle altistavia tekijöitä:

- Turvattomuus ja kriisit kasvuiässä, elämäntilanteen odottamattomat ja hallitsemattomat muutokset, haasteet koti oloissa
- koulukiusaaminen, huono koulumenestys, koulu poissaolot, oppimisvaikeudet, koulunkäytöngelmat
- yksinäisyys, syrjäytyminen ja epäsuotuisa sosiaalinen kierre, valvoton vapaa-aika
- sosiaalinen epäluottamus ja heikko itsetunto
- luotettavien aikuiskontaktien puute
- altistavat perintötekijät, mielenterveyden ongelmat ja persoonallisuuden piirteet, impulssikontrollin puute
- päihteiden, tupakka- ja nikotiinituotteiden ja rahapelien helppo saatavuus ja sosiaalisen kontrollin vähäisyys, runsas päihteidenkäyttö lähiympäristössä
- sosiaaliset paineet käyttöön sekä rahapelaamiseen
- perheen salliva suhtautuminen käyttöön sekä rahapelaamiseen, päihteiden helppo saatavuus
- avun saamisen, saatavuuden ja hakemisen vaikeudet
- varhain aloitetut päihdekokeilut
- toistuva altistus päihteen vaikutuksille

Lähteet: Oph; YAD

Päihteiden käytöltä suojaavia tekijöitä:

- Turvallinen ja huolehtiva perhe ja kasvuympäristö
- Luottamukselliset sosiaaliset suhteet lähiyhteisössä (perhe, koti, koulu, kaveripiiri) Hyvät sosiaaliset taidot ja verkostot: Vahvat sosiaaliset suhteet auttavat suojaamaan päihdehaitoilta.
- Hyvä itsetunto ja myönteinen minäkuva: Positiivinen minäkuva auttaa torjumaan päihdeongelmia. Pärjääminen jossain asiassa, onnistumiset: Itseluottamus ja onnistumiset.
- Mahdollisuus vaikuttaa omaan tulevaisuuteensa sekä hyvät elämänhallintataidot
- Keinot löytää päihteetöntä mielihyvää: Terveelliset tavat kokea mielihyvää
- Lähiyhteisön vastuullinen suhtautuminen päihteisiin: Yhteisön asenne päihteisiin vaikuttaa yksilöiden päihdekäyttäytymiseen. Tietoisuus riskeistä.
- Päihteiden, tupakka- ja nikotiinituotteiden ja rahapelien vaikea saatavuus ja vahva sosiaalinen kontrolli
- Tupakoimattomuus ja raittius tai vain vähäiset päihdekokeilut: Päihteiden välttäminen
- Viihtyisä ja turvallinen kouluympäristö sekä hyvä koulumenestys

Lähes kaikki ihmisten hyvinvointiin liittyvät kysymykset liittyvät välittömästi tai välillisesti päihdehaittojen vähentämiseen.

Raskaus & varhaislapsuus - Päihteitä käyttäville raskaana oleville suunnatut interventiot - Äitiys- ja lastenneuvolatyö, ml. kotikäynnit, puheeksiotto, mini-interventio ja varhainen tuki sekä vanhemmuuden tuki	
Lapsuus - Vanhemmuuden tuen menetelmät - Elämänhallintataitojen vahvistaminen - Kouluhyvinvoinnin tukeminen (esim. opiskeluhuollon yhteisöllinen toiminta kouluviihtyvyyden, kouluun kiinnittymisen ja yhteisöllisyyden edistämiseksi)	
Nuoruus - Vanhemmuuden tuen menetelmät - Elämänhallintataitoja vahvistava päihdekasvatus (ml. päihteisiin ja rahapelaamiseen liittyvien uskomusten ja asenteiden käsittely) - Kouluhyvinvoinnin tukeminen (esim. opiskeluhuollon yhteisöllinen toiminta kouluviihtyvyyden, kouluun kiinnittymisen ja yhteisöllisyyden edistämiseksi) - Puheeksiotto, mini-interventio ja varhainen tuki (esim. koulutetun aikuisen/mentorin tuki)	
Aikuisuus - Työpaikkojen päihdeohjelmat - Puheeksiotto, mini-interventio ja varhainen tuki - Huumeita käyttävien ihmisten terveysneuvontapisteet käyttövälineiden vaihtoiheen	
Ikääntyminen Puheeksiotto, mini-interventio ja varhainen tuki	
Kaikille - saatavuuden sääntely (ml. ikärajavalvonta selvästi päihtyneille anniskelun kieltä, myyntiajat) - hintapolitiikka (ml. verotus) - alkoholi- ja rahapeli-monopoli - markkinoinnin valvonta - tupakointikiellot - yhteisölähtöiset menetelmät (esim. Pakka-toimintamalli) - mediakampanjat	

Esimerkkejä toimivasta ehkäisevästä työstä

Kuva 6. Esimerkkejä kansainvälisesti toimivaksi todetuista ehkäisevän päihdetyön menetelmistä.

TAMPERE.
FINLAND

Nostoja päihdetilanteesta Tampereella

Nikotiinituotteet kouluterveyskyselyssä

-Vapen käyttö vähentynyt- nikotiinipussien käyttö lisääntyy

- 3% 4. ja 5. luokkalaisista on käyttänyt tupakkaa, nuuskaa, sähkötupakkaa tai nikotiinipusseja vähintään kerran (2023 4%). Eniten käyttöä on sähkösavukkeiden osalta 3% (2023 4%) KTK
- 8. ja 9. luokkalaisilla nikotiinipussien käyttö on yleistynyt; päivittäin käyttävien määrä on tuplaantunut (4%) vuodesta 2023. Sähkösavukkeita päivittäin käyttävien osuus on laskenut neljään prosenttiin vastaajista (2023 6%). Päivittäin tupakoivien määrä on myös laskenut prosentilla (2%) vuoteen 2023 (3%) verrattuna. KTK
- 2.asteella muiden nikotiinituotteiden paitsi nikotiinipussien käyttö on vähentynyt. Nikotiinipusseja päivittäin käyttää ammattioppilaitoksen opiskelijoista 18% (2023, 3%). Lukiolaisista päivittäin nikotiinipusseja käyttää 4% (2023, 0%)

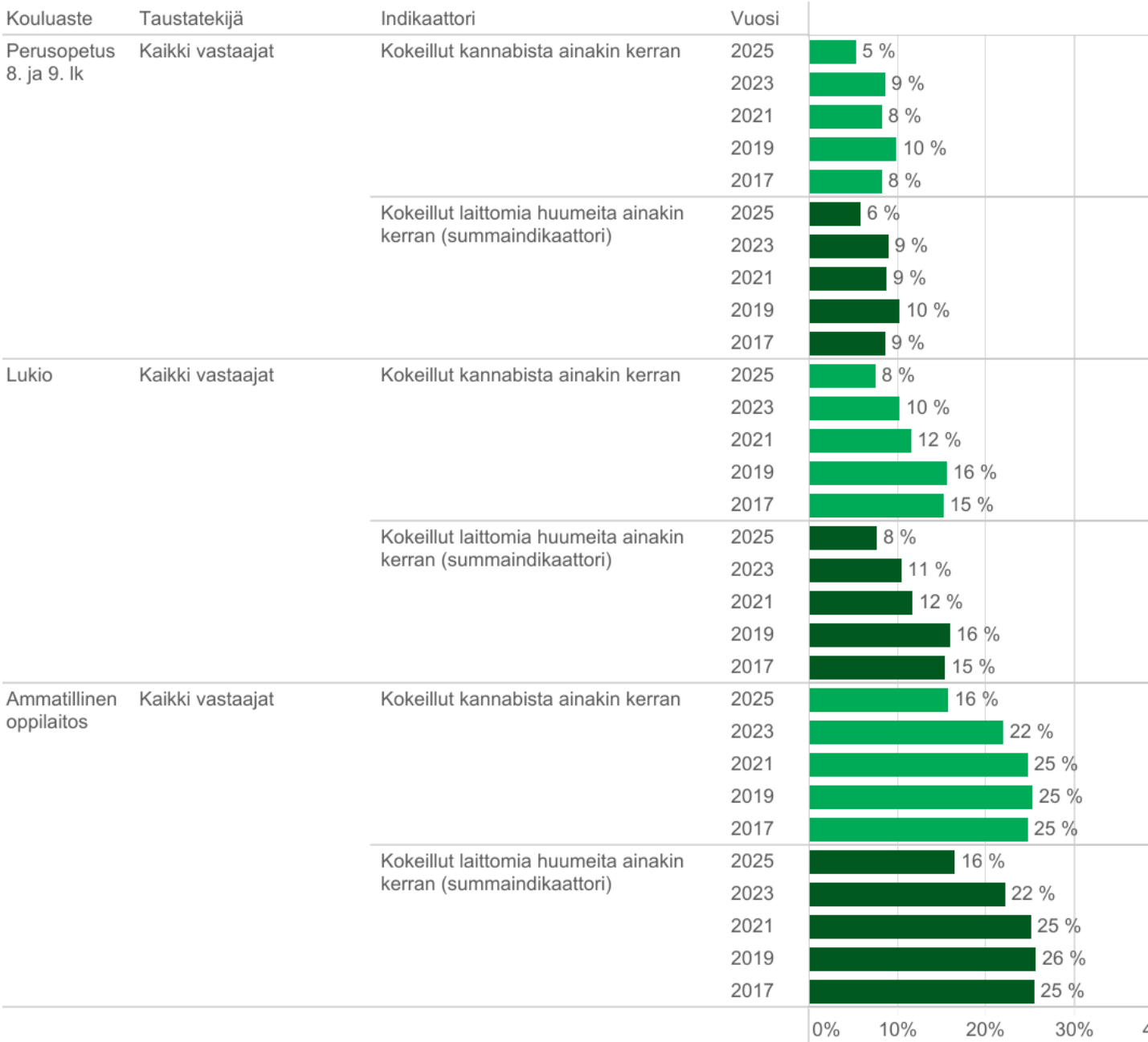
Tampere				Vuosi				
Kouluaste	Sukupuoli	Taustatekijä	Indikaattori	2017	2019	2021	2023	2025
Perusopetus 8. ja 9. lk	Yhteensä	Kaikki vastaajat	Käyttää nikotiinipusseja nykyisin				4%	8%
			Käyttää nykyisin sähkösavukkeita	8%	6%	4%	13%	9%
			Nuuskaa nykyisin	9%	8%	5%	5%	2%
			Tupakoi nykyisin	11%	10%	9%	10%	6%

Nikotiinituotteet aikuisväestöllä

- **Huoli tupakka- ja nikotiinituotteiden käytöstä:** Vuonna 2024 7 % päihdetilannekyselyn vastaajista oli huolissaan omasta nikotiinituotteiden käytöstään (vuonna 2022 luku oli 10 %).
- **Tamperelaisten hyvinvointikyselyssä päivittäin tupakoivien osuus on noussut vuoteen 2023 verrattuna (2025 7,1% ja 2023 6,1%)** Eniten päivittäin tupakoivia on ikäryhmässä 55-64 vuotiaat. Kyselyssä nikotiinipusseja päivittäin käyttää 2025 5,4% vastaajista. Eniten nikotiinipusseja käyttäviä on ikäryhmässä 18-29 (13,4%)

Alkoholin käyttö vähenee

- Peruskoulun 4. ja 5. luokkalaisista alkoholia ei ole maistanut 83% (vuosina 2017; 77% ja 2023; 79%) KTK
- 8. ja 9. luokkalaisista 78% ei käytä alkoholia (2017; 65% ja 2023 72%) KTK
- Lukiolaisista 46% ei käytä alkoholia (2017 37% ja 2023 45%)KTK
- Ammatillisen opetuksen 1. ja 2. oppilaista 41% ei käytä alkoholia (2017 26% ja 2023 40%)KTK
- Lukiolaisilla viikoittaista alkoholin käyttöä on 2025 2% lla (2023; 3%), Ammatti oppilaitoksen osalta viikottain alkoholia käyttäviä on 2025; 7% (2023; 10%) 8. ja 9. luokkalaisten osalta käyttäjien määrä 2%,(3,2%), 2017 (3,2%), 2023 (3,2%) KTK
- Päihdetilannekyselyssä (2024) 8 % vastaajista oli huolissaan omasta alkoholinkäytöstään, kun taas vuonna 2022 luku oli korkeampi (10 %).
- Tamperelaisten hyvinvointikyselyssä 2025 24% vastaajista ilmoitti itsensä raittiiksi (2023; 17%, 2021, 19,2%). Viikoittain päihteitä käyttäviä oli kyselyn mukaan 29% (2023 35%; 2021; 15%)
- Alkoholijuomien myynti asukasta kohti 100 %:n alkoholina on 2024 6,2 litraa (2023; 6,5l ja 2022; 6,8l) Sotkanet
- Puhti-raportin mukaan päivittäinen alkoholin myyntiosuus Tampereella vähittäistavarakauppojen alkoholi-elintarvikemyynnistä on vähäisempi kuin kahtena edellisenä vuotena.

Huumekokeilut nuorilla ovat vähentyneet (KTK)

Huumeiden käytöstä:

- Kannabista tai muita huumeita Tamperelaisten hyvinvointikyselyssä ilmoittaa käyttävänsä 4,5% vastaajista
- Puhti-raportissa Telegram kanavalta koottujen Tampereen huumemyynti ilmoitusten (8/25) pohjalta huumekaupan kärjessä alueella on kannabis (19% ilmoituksista), MDMA, ekstaasi 14% Klonatsepaami 11% Kokaiini 10% vapet 10% Alpratsolaami 9% ; Alfa Pvp 2%
- **Nopsa listan (Nopean huumetiedon verkosto) kvartaali infot:**

2/2025 Länsi- ja Sisä-Suomi (Pirkanmaa, Keski-Suomi, Satakunta)

Alfa pvp polttaminen yleistynyt, joillakin asiakasryhmillä yleisin käyttömuoto.

Nuorten käyttäjien vointi erittäin heikko; nuokkuvia nuoria, ilmiöitä ihmiskaupasta ja hyväksikäytöstä.

Asiakkaiden vointi jakautuu: osalla tilanne on vakaa, osalla **väkivaltainen tai arvaamaton käyttö lisääntynyt jyrkästi.**

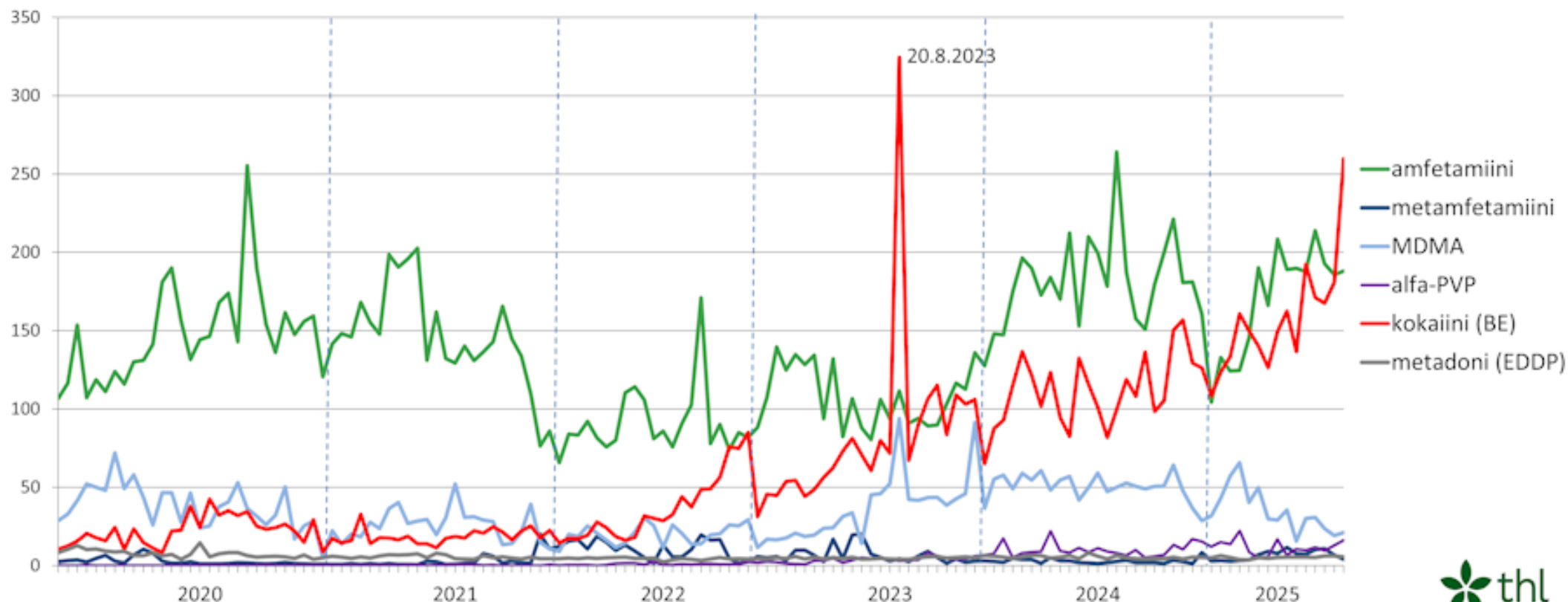
Myös **uudet bentso- ja lääkekopiot näkyvät kentällä.**

3/2025 Pirkanmaan hyvinvointialue Yleiskuva: Tilanne erittäin vaikea, etenkin Tampereella. **Aineet ja trendit:** Alfa-PVP nousee laajasti esiin. Amfetamiini, bentsodiatsepiinit, opioidit ja kannabis myös yleisiä havaintoja **Muita havaintoja:** Käyttö näkyy julkisilla paikoilla. Nopea pääsy vieroitushoitoon ja pitkäaikainen kuntoutus puuttuvat. Asunnottomuus, väkivalta ja psyykkiset oireet lisääntyneet. Yhteiskäyttö, erityisesti alfa-PVP + opioidit, yleistä.

Jätevesitutkimus: kokaiinin käyttö nousussa

04/2020-07/2025 Tampere (24 h näytteet, n=137 kpl; 200 000 asukasta)

mg (huumejäämä)/
1000 henkilöä/päivä

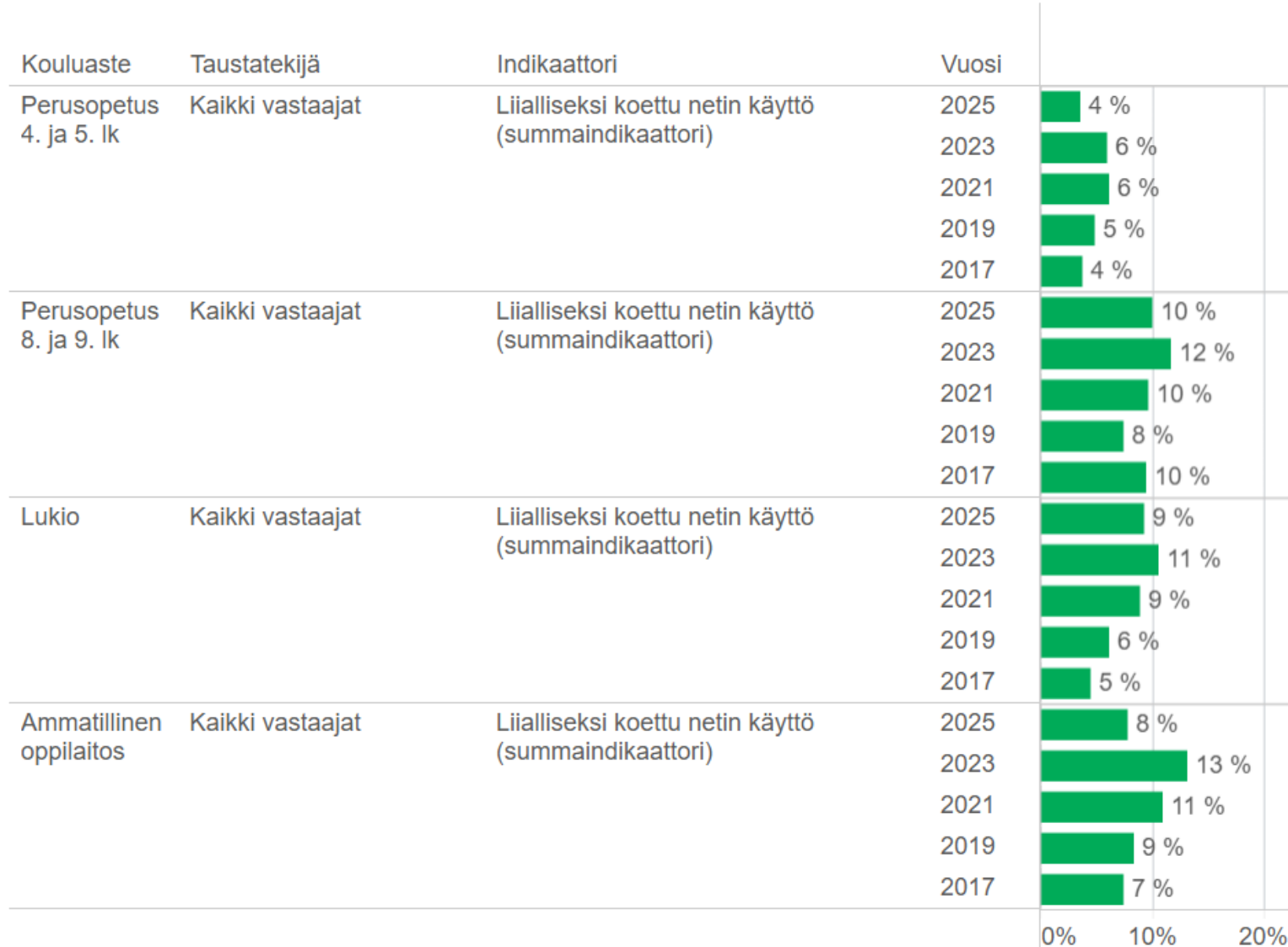

Havaintoja Näkymä-työkalusta päihteisiin liittyen:

- Kirjastoista havaintoja nuoret mm. wc käyttävät alkoholia, vapettavat niin kirjaston ollessa auki kuin myös omatoimiaikana.
- havainto yläkoululaisten kannabiksen käytöstä (nuorimmat tunnistetut 12v)
- 6.-7. lk ikäiset käyttävät alkoholia myös arkipäivisin
- havaittu ulkomaisin tuotetekstein merkattuja savukkeita ja väkevää alkoholia. Tuotteita nähty yläkoululaisilla

Liialliseksi koettu netin käyttö on kääntynyt laskuun

Tampere

Ehkäisevä päihdetyö toimintana 2025

Ehkäisevän päihdetyön kypsyysanalyysi 2024

- Kypsyysanalyysillä kartoitetaan kunnan ehkäisevän päihdetyön johtamisen tilannetta, missä määrin johtaminen nojaa tietoon, kuinka systemaattista ja laadukasta se on. Toimii myös itsearviointin ja kehittämisen työvälineenä.
- Kootaan Pirhan toimesta Pirkanmaan laajuisesti, myös muilla alueilla valtakunnallisesti tiedonkeruuta

	Tavoitteet on määritelty ja perustuvat tietoon.	Ehkäisevälle päihdetyölle asetetut tavoitteet ovat täsmällisiä.	Ketkä laativat ehkäisevän päihdetyön sisällöt?	Kuinka laajoja yhteistyökäytäntöjä toteuttamisessa sovelletaan?	Suunnittelussa ja toteutuksessa on kiinnitetty huomiota eriarvoisuuteen.	Riskit ja riskiryhmät on tunnistettu.	Ehkäisevä päihdetyö pohjautuu tietoon ja vaikuttavuutta mitataan.	Onko resursoitu riittävästi?	Miten toimien toteutumista seurataan?
Tampere	Optimaalinen	Hyvä	Optimaalinen	Hyvä	Hyvä	Hyvä	Hyvä	Hyvä	Hyvä

EPT koordinaation vuosikello 2025

2025	
Tammikuu	Päihdetilannekyselyn tulokset, hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyön käynnistyminen (sis. Ept suunnitelman)
Helmikuu	
Maaliskuu	Hyvinvointikyselyn tulokset, suunnitelma käynnistyy, koordinaatioverkoston kokoaminen ja käynnistäminen
Huhtikuu	YAD koulutus puhutaan päihteistä henkilöstölle, Kari Korhonen päihdeluennot Tredu Santalahti, Hervannan ja Sammon lukiot
Toukokuu	Päihdepäivät Maailman tupakaton päivä 31.5 Syötteet hyvinvointisuunnitelmaan –ehkäisevän päihdetyön työpaja 20.5. Keskusta-alueen Naapurustotyö käynnistyy Terveyden ja hyvinvoinninedistämisen määräraha haku hankevalmistelu
Kesäkuu	Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen määrärahashaku (naapurustotyö asuinalueille)
Heinäkuu	
Elokuu	Savuton Suomi päivä, Pakka-ostokokeet, Päihdekasvatus palvelutarjottimen pilotointi lv. 25-26 käynnistyy
Syyskuu	Naapurustotyön optio-kausi käynnistyy, kouluterveyskyselyn tulokset, Tampereen turvallisuus työryhmä käynnistyy
Lokakuu	Turvallisuustapahtuma kauppakeskus Ratina
Marraskuu	Ept viikko, vanhempien tilaisuus Metsossa, Työväenopiston keskusteluryhmät, Pakka ostokoe tulokset
Joulukuu	

Hyvinvointikertomus ja suunnitelma

Rikotaan kaavaa -Naapurustotyön hanke

“Ydinajatus: Turvallisuutta ei rakenneta poistamalla ihmisiä kaduilta, vaan vahvistamalla yhteisöä, jossa jokainen kuuluu kaupunkiin ja kantaa vastuunsa yhteisestä turvallisuudesta.”

TAMPERE.
FINLAND

- [illegible]

Päihdetilannekyselyssä tamperelaisten mainitsemia paikkoja joissa ovat kokeneet ahdistelua ja häirintää päihtyneen henkilön taholta

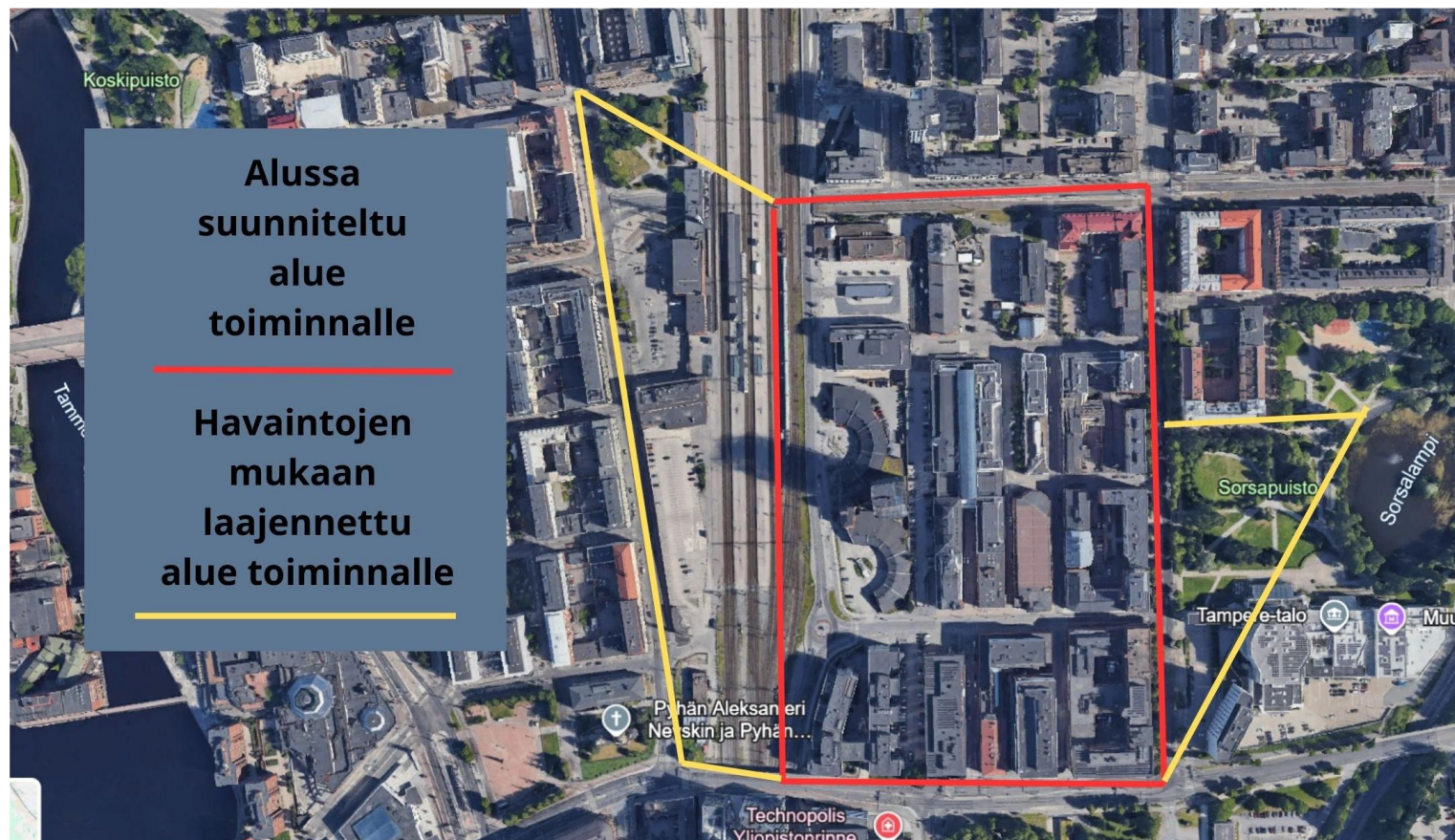
Käytännön toteutus:

- Toteutus Tampereen A-killan sekä A-klinikkasäätiön kanssa, joiden vastuulla on pilotin käytännön toiminta. Käynnistettiin kahden naapurustotyöntekijän voimin Tullin alueella. Kesän ajaksi 5kk laajennettiin toimintaa toisella työparilla, joka keskittyi Keskustori/Laikun ympäristöön. Kaupunki rahoittajana ja yhteistyökumppanina.
- Tavoitteena oli luoda toimintamalli sekä yhteistyöverkosto naapurustotyön toteuttamiseksi. Pilotin aikana testataan, arvioidaan ja kehitetään toimintamallia.
- Toiminnalla ohjaava sekä tukeva taustaryhmä sekä laaja yhteistyöverkosto (etsivän työn verkosto, poliisi, pämiverkoston päihdeasiantuntijat, palveluntuottajat sekä kaupungin edustus). Mukana alueen yritykset sekä muut toimijat (asukkaat).

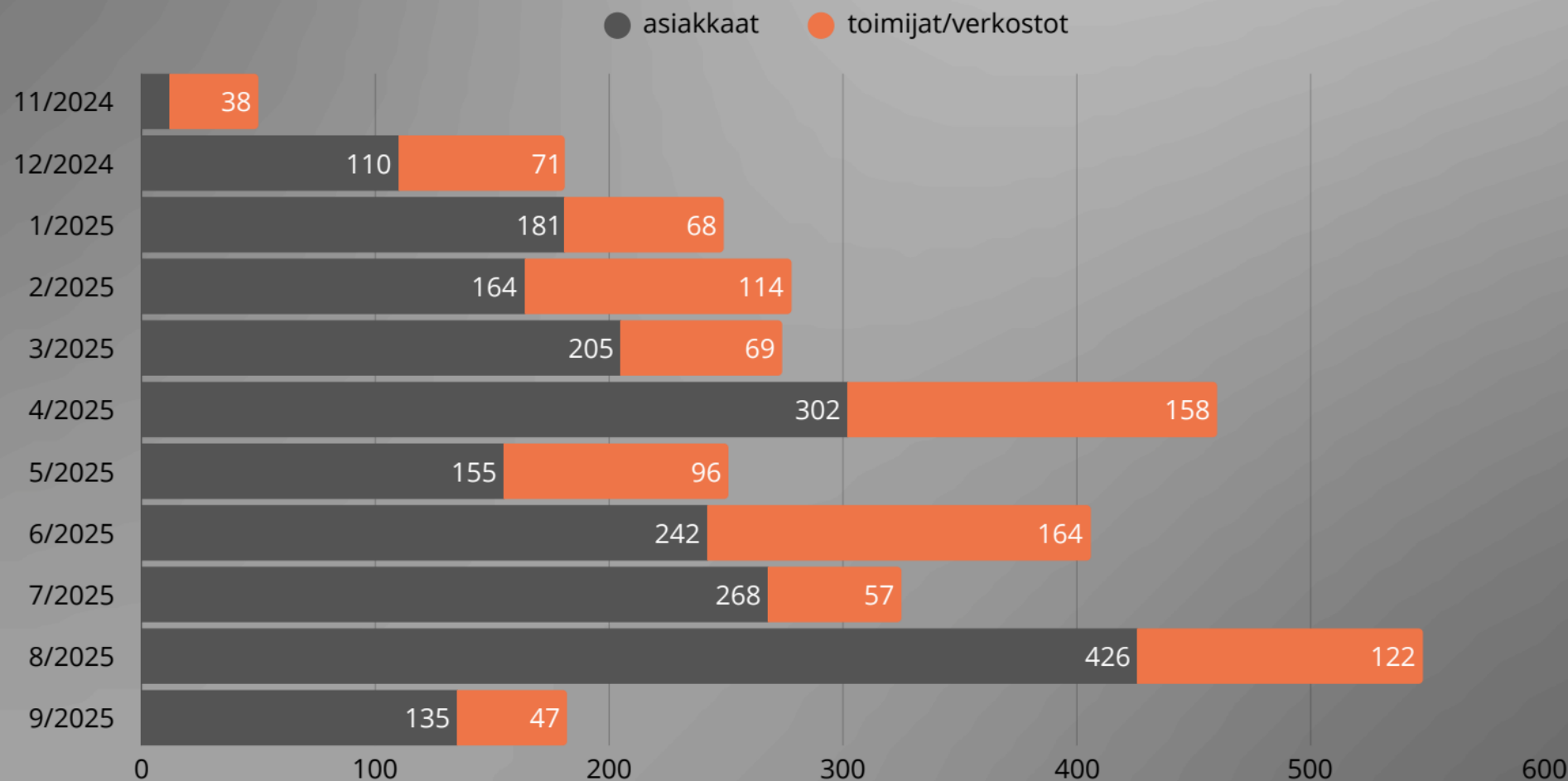
Osallistava yhteisötoiminta

- Yhteisötoiminta kokoaa ihmiset yhteen, vahvistaa osallisuutta ja tarjoaa jokaiselle – myös päihteitä haitallisesti käyttäville – mahdollisuuden tulla kuulluksi ja kokemuksen jossa on osa yhteisöä.
- Tullin alueella tämä on konkretisoitunut esimerkiksi yhteisötaiteen projekteina, ympäristötyönä, piknikkeinä, A-Klinikka Oy:n Terveysneuvontapiste Nervin seinien maalausprojektina, heijastinpuina ja erilaisina talkoina.
- Ympäristötyö on toteutunut sekä suunnitelmallisempänä pienryhmätoimintana että spontaanimminkin esimerkiksi piknikkien tai talkoiden yhteydessä.
- Toimintaa on tehty yhteistyössä alueen muiden sote-organisaatioiden kanssa, kuten Setlementin Voimavirta-ryhmän, Kiipulan, Luovin ja Ohjaamon – Tosilabran kanssa.

Kohtaamiset 11/2024 - 9/2025

- **Turvallisuuden tunne Tullin alueella on parantunut.**
 - Alueen turvallisesti kokevien määrä on kasvanut 49 %:sta 61 %:iin toimintavuoden aikana. (Aloituskysely 9/2024, vuosikysely 9/2024)
- **Alueen toimijat** arvostavat yhteisöllistä lähestymistapaa alueen turvallisuuden ja viihtyisyyden lisääjänä ja haluavat olla itse mukana rakentamassa toimintaa.
- **Päihteitä haitallisesti käyttävät henkilöt** kokevat tulevansa nähdyksi ja pitävät naapurustotyöntekijöitä luotettavina neutraaleina henkilöinä. Luottamus rakentaa halua toimia yhteisön ja alueen hyväksi.
- **Verkostomainen työote** on lisääntynyt naapurustotyön myötä. Arjen tarpeet nousevat keskusteluun osana laajempaa palvelukokonaisuutta ja tilannekuva tukee monitoimijaista turvallisuustyötä.

Johtopäätökset

Rikotaan kaavaa" -hanke on luonut luottamuksellisia kohtaamisia, lisännyt turvallisuuden tunnetta ja muuttanut kaupunkitilaa yhteisöllisemmäksi. Toiminta on ollut näkyvää ja osallistavaa, mutta edellyttää jatkuvuutta ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Naapurustotyö jatkossa:

- Tullialueen työhön optiovuosi otettu käyttöön. Sopimuskausi päättyy 09/2026. Jatko ratkaistava.
- Naapurustotyötä laajennetaan ja jatkokehitetään Hervantaan ja Kaukajärvelle THL:n avustuksen turvin. Alustava rahoituspäätös saatu, lopullista odotetaan. Mahdollinen aloitusajankohta kevät 2026.

A hand with red-painted nails holds a vibrant red maple leaf. The leaf is the central focus, with a semi-transparent purple rectangle overlaid on its center. The background is a soft, out-of-focus bokeh of yellow and green light spots.

Kiitos!

Johanna.heine@tampere.fi